

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці ІІ,
протокол №2 від 30.03.2021 р.

Із змінами та доповненнями,
затвердженими Вченою радою,
протокол №_2_ від _31.03.2022 р.

Уведено в дію наказом ректора
№_23-Вн_ від _31.03.2022 р.

Ректор

Черничко С.С.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

КВАЛІФІКАЦІЯ

ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ)

01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)»

БАКАЛАВР СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ВЧИТЕЛЬ ІСТОРІЇ

Берегове – 2022

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта Історія» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

Освітня програма є нормативним документом Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, в якому визначається нормативний термін і зміст навчання, форми атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та навчальної підготовки фахівця зі спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)».

Розроблено проектною групою у складі:

1. **Чотарі Юрій Юрійович**, історик, викладач історії; кандидат історичних наук, доктор філософії (PhD) у галузі «Історичні науки», доцент та завідувач кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
2. **Молнар Д. Єлизавета Олександрівна**, історик, вчитель історії; доктор філософії (PhD) у галузі «Гуманітарні науки», доцент кафедри історії та суспільних дициплін Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
3. **Сакал Імре Імреювич**, історик, вчитель історії; доктор філософії (PhD) у галузі «Гуманітарні науки», доцент кафедри історії та суспільних дициплін Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
4. **Молнар Федір Федорович**, історик, вчитель історії; доктор філософії (PhD) у галузі «Історичні науки», доцент кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
5. **Контрош Ференц Ференцович**, студент IV-го курсу бакалаврської освітньої програми «Середня освіта (Історія). Вчитель історії» ЗУІ

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Бабяк Едіта Золтанівна**, завідувач управління освіти та культури Берегівської міської ради.
2. **Кантор Йосип Йожефович**, керівник Відділу освіти, культури, молоді та спорту Великодобронської сільської ради Ужгородського району Закарпатської області.
3. **Ердеvdій Єва Йосипівна**, викладач історії Берегівського ліцею імені Лайоша Кошута.

Гарант освітньої програми **Чотарі Юрій Юрійович**, кандидат історичних наук, доктор філософії у галузі «Історичні науки», доцент та завідувач кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
підготовки бакалавра зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія)

Складові	Опис освітньої програми
1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Бакалавр середньої освіти, вчитель історії
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, вчитель історії, одиничний, 240 кредитів ЄКТС; 3 роки, 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Міністерства освіти і науки України ІП №7006907 строком до 1 липня 2028 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень Перший (бакалаврський рівень: НРК України – 6 рівень; FQ-EHEA – другий цикл, EQF - LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	українська, угорська
Термін дії освітньої програми	ОПП до первинної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	http://kmf.uz.ua/uk/

2 – Мета освітньої програми

Освітня програма спрямована на забезпечення фундаментальної теоретико-практичної та науково-методичної підготовки істориків, які у процесі підготовки набувають глибоких фундаментальних знань для виконання професійних завдань та обов'язків вчителя історії в умовах розвитку сучасного інформаційного суспільства. Надати студентам освіти в галузі історії з широким доступом до працевлаштування; підготувати студентів до навчально-виховної, науково-методичної, організаційної діяльності; сформувані відповідні компетентності для подальшого навчання і особистісного розвитку.

Цілі програми:

- готувати професіоналів у галузі освіти, здатних оперативно та ефективно реагувати на сучасні виклики освітньої галузі, гармонійно розвинених як особистість, відповідальних громадян України, які поділяють цінності громадянського суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, здатних зберігати та примножувати культурні цінності;
- готувати сучасних висококваліфікованих вчителів історії, носіїв інноваційного наукового та практичного потенціалу, здатних до реалізації здобутих компетентностей в освіті, в межах різноманітних соціокультурних практик, відтворення та розвитку історичної думки в контексті європейського та світового наукового дискурсу.

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Історія)
Орієнтація освітньої програми	Освітня бакалавра. Орієнтована на підготовку вчителя історії, у рамках якої можлива подальша професійна та наукова кар'єра.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітня програма передбачає оволодіння комплексом компетентностей у сфері історичної науки, необхідних для розв'язання комплексних проблем історії, проведення наукових досліджень з історії та здійснення педагогічної діяльності.
Особливості програми	Унікальністю програми є те що вона спрямована на підготовку вчителів історії для шкіл з угорською мовою навчання. Освітня програма надає можливість студентам проходити архівну, музейну та археологічну польову практику, і брати участь у програмах міжнародної мобільності.

	В ЗУІ відповідно до освітньої програми викладання ведеться, державною, угорською та англійською мовою. З усіх цих мов для більш удосконаленого вивчення для студентів існують додаткові безкоштовні курси.
4 – Придатність випускників до працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	Робота за фахом у загальноосвітніх навчальних закладах освіти, ліцеях та установах освіти різного рівня освіти і форм власності. Бакалавр історії має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (КЛАСИФІКАТОР ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010) із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394 (зміни, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394, набирають чинності з 1 березня 2016 року), а саме: 1229.6/24622/81 Керівник гуртка 2320/25157 Вчитель середнього навчально-виховного закладу 2320 Викладач професійного навчально-виховного закладу 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2320 Викладачі середніх навчальних закладів 2351.2/20305 Вихователь-методист 3340/20302/80 Вихователь 2351.2 Методист (освіта) 2359.2/23471/80 Методист позашкільного закладу 2359.2/24275 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми 3119/24772 Стажист-дослідник 3340 Лаборант (освіта)
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти.

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських та практичних занять, самостійної роботи з можливістю консультацій з викладачем, підготовка бакалаврської роботи; проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні технології навчання. Студентоцентроване і проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі. Підсумкова атестація відбувається у вигляді захисту бакалаврської роботи та комплексного кваліфікаційного екзамену.
Оцінювання	Застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання усіх видів аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності студентів (поточний, модульний, підсумковий контроль). Методи поточного оцінювання, якими визначається рівень засвоєння знань з дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки: виконання творчих і тестових завдань, контрольних робіт, усного та письмового опитування, виступів (доповідей), презентацій, захисту проєктів. Підсумковий семестровий контроль – усні, письмові, комбіновані екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, тестування, захист курсових робіт, звіти з практик. Атестація – підготовка та складання комплексного екзамену, публічний захист кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. Підсумкове оцінювання та результати підсумкової атестації здійснюються за 5-бальною національною системою оцінок та системою ECTS.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти, викладати історію (всесвітню та вітчизняну) в рамках середньої школи, розв'язувати задачі шкільного та вище шкільного рівня, розуміти сучасні тенденції історії та історичних процесів. Вміти застосовувати сучасні досягнення історичної науки та педагогіки для викладання в середній школі, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі

	навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність планувати, організовувати та управляти освітніми процесами; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК2. Здатність відрізняти суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних та аргументованих, вміти надавати перевагу останнім. Критичність і самокритичність мислення. Схильність до самоперевірки отриманих результатів, турбота про якісне виконання професійних завдань. ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність вибудовувати соціальну взаємодію за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях. ЗК5. Здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу, цінувати його культурно-історичні та морально-етичні надбання та сприяти розв'язанню актуальних загальнодержавних і суспільних завдань. ЗК6. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, використовувати ввічливі форми звернення до опонента, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості. Навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації. ЗК7. Здатність застосовувати знання на практиці. ЗК8. Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства. ЗК9. Здатність ефективно працювати одноосібно, у складі команди і в мультидисциплінарному оточенні. ЗК10. Здатність активно вчитися впродовж життя й оволодівати інноваційними оволодівати інноваційними стратегіями навчання.

**Фахові (спеціальні)
компетентності**

- ФК1.** Вміти висловлювати та обґрунтовувати свою позицію з питань ціннісного ставлення до історичного минулого.
- ФК2.** Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.
- ФК3.** Уміння розглядати історичні явища та процеси в розвитку та конкретно-історичних умовах певної епохи.
- ФК4.** Вміння планувати, організовувати й результативно здійснювати навчально-виховну роботу із школярами; керуватися у своїй педагогічній діяльності принципами загальнолюдської моралі: правди, справедливості, доброти, гуманізму, працелюбства, опори на любов до батьків, рідного краю, дбайливого ставлення до навколишнього середовища.
- ФК5.** Вміння студентів формувати усні та письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичних теорій.
- ФК6.** Здатність використовувати на практиці знання з історичних курсів; ефективно застосовувати новітні методики викладання історичного матеріалу.
- ФК7.** Здатність застосовувати на практиці одержані знання з курсів спеціально-історичних дисциплін, використовувати сучасні методичні технології при проведенні уроків історії учням старшої школи.
- ФК8.** Здатність розуміти сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну історичну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.
- ФК9.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК10.** Здатність обґрунтовано визначати роль України в загальноєвропейських та світових культурних процесах.

7 – Програмні результати навчання

- ПРН1.** Аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського та угорського народу, аргументувати свої погляди на дискусійні моменти з історії України та Угорщині.
- ПРН2.** Знати основні історичні факти, дати, події та імена історичних діячів.
- ПРН3.** Знати закономірності поступу людських спільнот та цивілізацій в науковій та культурно-освітній сфері від доби палеоліту до епохи постмодерну.
- ПРН4.** Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.
- ПРН5.** Знати напрацювання вітчизняних та зарубіжних мислителів з питання розробки моделей інтерпретації історіографічної та джерелознавчої спадщини.
- ПРН6.** Уміння розробляти план та застосовувати сучасні методики психолого-педагогічного вивчення особливостей психологічного розвитку, соціалізації учнів/студентів та вдало інтерпретувати отримані результати.
- ПРН7.** Уміння застосовувати історичні документи, напрацювання відомих істориків при аналізі соціально-економічного, суспільно-політичного, культурно-освітнього поступу людських спільнот.
- ПРН8.** Аналізувати наукові історичні праці, їх фактологічну та методологічну складові.
- ПРН9.** Уміння вибирати необхідні методи, засоби подання навчального матеріалу, форми організації навчального процесу при проходженні педагогічної практики в старшій школі.
- ПРН10.** Здатність пояснити природу виникнення та закономірності трансформації явищ та процесів політичного, ідеологічного, економічного характеру в людських спільнотах та цивілізаціях.
- ПРН11.** Знати історію України, її місце в системі світової культури та цивілізації.
- ПРН12.** Знати сутність процесу виховання; завдання, зміст і кінцеву мету виховання в контексті національної системи освіти України.
- ПРН13.** Розмежовувати основні культурологічні поняття історії світової культури, особливості кожної культурно-історичної епохи, їх спільні та відмінні риси, основні здобутки історії культури кожної культурно-історичної епохи. Вміти проводити компаративний аналіз різних епох, проводити паралелі культурного розвитку окремих

	історичних епох зі сьогоденням. ПРН14. Використовувати уміння працювати з науковою літературою, знаходити й аналізувати інформацію з різних джерел. Вміння аналізувати особливості суспільних явищ окремих країн і регіонів світу із застосуванням історичного підходу. ПРН15. Демонструвати наявність цілісних уявлень щодо ключових тенденцій та етапів розвитку історії Карпатського басейну, підготовку майбутніх дослідників до проведення фахового аналізу історії Карпатського басейну, проектувати та реалізовувати власну науково-дослідницьку діяльність. ПРН16. Здатність спрямування підготовки студента з метою забезпечення особистісної орієнтації формування компетенції майбутнього викладача історії; здатність демонструвати належний рівень професійної підготовки і загальної культури. ПРН17. Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською, угорською та іноземною мовами. Здатність до критики й самокритики, знати психологію комунікацій та вміти застосовувати методи впливу. ПРН18. Здатність володіти культурою мислення; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
--	---

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку бакалаврів освітньо-професійної програми «014 Середня освіта (Історія)», відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр інституту, серед яких доктори, кандидати наук, доктори філософії, професори, доценти, старші викладачі. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових виданнях які індексуються у наукометричних базах, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до укладених графіків, наукові консультанти освітніх установ, ведучі гуртків, курсів.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення на 99,9% забезпечує професійну підготовку бакалаврів освітньо-професійної програми «014 Середня освіта (Історія)» відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється в спеціалізованих кабінетах, оснащених мультимедійним обладнанням. Наявність соціально-побутової інфраструктури: бібліотеки, пунктів харчування, актового залу, спортивного залу, стадіону та спортивних майданчиків, медичного пункту.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення професійної підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «014 Середня освіта (Історія)» відповідає ліцензійним вимогам. Бакалаври користуються фондами бібліотеки інституту. Навчально-методичні комплекси дисциплін розроблені відповідно до вимог.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Програма передбачає національну кредитну мобільність – участь студентів у навчальному процесі вищого навчального закладу (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, практик тощо.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність студентів здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між іноземним закладами вищої освіти та інститутом.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Програма може бути адаптованою для навчання іноземних здобувачів освіти.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Шифр за ОПП	Шифр за НП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни практичної та професійної підготовки, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4	5
		ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП		
OK1	ЗП1	Філософія	3	залік
OK2	ЗП2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	залік
OK3	ППП1	Сучасні інформаційні технології в історії	3	залік
OK4	ППП2	Психологія	4	екзамен
OK5	ППП3	Педагогіка	6	екзамен
OK6	ППП4	Історична термінологія у сучасній українській мові	3	екзамен
OK7	ППП5	Теорія та методика навчання історії	7	екзамен
OK8	ППП6	Історія первісного суспільства	3	екзамен
OK9	ППП7	Основи історії суспільства та політики	4	екзамен
OK10	ППП8	Спеціальні історичні дисципліни	3	залік
OK11	ППП9	Археологія	3	залік
OK12	ППП10	Історія України	25	екзамен
OK13	ППП11	Всесвітня історія	50	екзамен

OK14	ППП12	Основи музеології та краєзнавства	3	екзамен
OK15	ППП13	Основи історії міжнародних відносин	3	залік
OK16	ППП14	Основи наукових досліджень	3	залік
OK17	ППП15	Архівознавство	3	екзамен
OK18	ППП16	Теорія та методика навчання суспільно-політичних дисциплін	3	залік
OK19	ППП17	Нації та націотворення в Центрально-Східній Європі у ХІХ столітті	4	екзамен
OK20	ППП18	Історія центрально-східних європейських держав після 1945 року	8	екзамен
OK21	ППП19	Нариси історії Закарпаття	3	залік
OK22	ППП20	Соціологія національних меншин	3	залік
OK23	ППА1	Педагогічна практика	27	залік
OK24	ППА2	Переддипломна практика, атестація	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			180 кредитів	
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП Каталог вибірових дисциплін (разом 60 кредитів)				

Загальний обсяг вибірових компонент	60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	240 кредитів	

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Комплексний кваліфікаційний екзамен з профільюючих дисциплін та кваліфікаційна бакалаврська робота
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна бакалаврська робота є описом досліджуваних проблем, процесів, явищ має бути конкретним, з доказами, без марнослів'я. Треба проявити уміння послідовного викладу явищ при одночасному їх аналізі. Слід віддавати перевагу головним, вирішальним фактам, а не дрібним деталям, для чого важлива попередня класифікація початкового матеріалу. Робота має демонструвати вміння автора використовувати надбані компетентності та результати навчання, логічно, на підставі сучасних наукових методів викладати свої погляди за темою дослідження, робити обґрунтовані висновки і формулювати конкретні пропозиції та рекомендації щодо розв'язаної задачі, а також ідентифікувати схильність автора до наукової або практичної діяльності. Об'єктами дослідження можуть бути явища різної історичні процеси. Бакалаврські роботи всі перевірятимуться на плагіат. Вимоги до змісту, обсягу і структури бакалаврської роботи визначаються закладом вищої освіти. Теми та анотації випускових кваліфікаційних робіт бакалаврів оприлюднені на офіційному сайті ЗВО або його підрозділу (кафедри).
Вимоги до атестаційного Екзамену	Екзамен має оцінити рівень досягнення. Результатів навчання, визначених цією освітньою програмою.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	У процесі публічного захисту претендент бакалаврського ступеня повинен показати уміння чітко і упевнено викладати зміст виконаних досліджень, аргументовано відповідати на запитання і вести наукову дискусію. Доповідь студента повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами та пояснювальною запискою, призначеними для загального перегляду. Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня бакалавра, присвоєння професійної кваліфікації та видачу диплома бакалавра за результатами підсумкової атестації студентів оголошуються того самого дня після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.

4. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

У ЗВО функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості, відповідно до [Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II](#)), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

В ЗУІ ім. Ференца Ракоці II діє [Навчально-методична рада](#), [Відділ моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти](#), [Студентське самоврядування](#). Механізм створення та періодичного перегляду освітньої програми закладено у документі [«Методичні рекомендації до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ ім. Ф. Ракоці II»](#).

Проектна група здійснює моніторинг освітньої програми, що передбачає аналіз та оцінювання змісту та актуальності програми, зміну потреб суспільства та ринку праці, навчального навантаження, навчальних досягнень та успішності здобувачів вищої освіти, очікувань, потреб та задоволеності здобувачів вищої освіти щодо програми, відповідності навчального середовища меті освітньої програми.

Група забезпечення (науково-педагогічні працівники) організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність освітньої програми чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та спільноти здобувачів та, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації.

Постійний аналіз і оцінювання освітньої програми здійснюється також іншими учасниками моніторингу освітнього процесу, зокрема, студентами після вивчення навчальних дисциплін; зовнішніми стейкхолдерами – випускниками, які працюють за спеціальністю, роботодавцями тощо.

ЗУІ ім. Ференца Ракоці II впроваджує концепцію студентоцентрованого навчання. З метою підвищення якості освітнього

процесу в інституті, а також з метою покращення якості послуг, що надається інститутом, у кожному семестрі проводиться обов'язкове [анкетування](#). Результати анкетування використовуються для вдосконалення освітньої програми. Зауваження та пропозиції зацікавлених сторін у освітню програму розміщено на офіційному сайті ЗУІ ім. Ференца Ракоці II.

Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів, науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи, а також рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів вищої освіти. Він закладений у [Положенні про систему рейтингового оцінювання та атестацію науково-педагогічних кадрів](#).

В ЗУІ ім. Ференца Ракоці II підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників здійснюється за такими видами: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за освітньою програмою, відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення їхньої кваліфікації у системі неформальної та інформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань в установах та організаціях у межах України та закордоном, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.

Популяризація принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність інституту здійснюється на основі [Положення про академічну доброчесність в ЗУІ](#).

Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Нормативні посилання

Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України» /ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон «Про освіту»//База даних «Законодавство України» /ВР України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. . Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.
4. . URL:<http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10> (дата звернення:21.09.2019).
5. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України» /ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. URL: http://edu-mns.org.ua/img/news/8635/NakMON_1254_19.pdf.

Корисні посилання та додаткові інформаційні джерела:

9. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL:http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
10. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.
12. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2014. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	ЗН1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень ЗН2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	УМ1. Спеціалізовані уміння, навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур. УМ2. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах. УМ3. Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	К1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються. К2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.	АВ1. Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. АВ2. Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів. АВ3. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. АВ4. Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.
Загальні компетентності				
ЗК1	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3, АВ4
ЗК2	ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	К2	АВ2, АВ3
ЗК3	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3		АВ2, АВ3
ЗК4	ЗН1, ЗН2	УМ2, УМ3	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ4
ЗК5	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	АВ2, АВ3, АВ4

ЗК6	ЗН2	УМ2, УМ3	К1, К2	АВ1, АВ3
ЗК7	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ4
ЗК8	ЗН2	УМ1, УМ2	К1, К2	АВ2, АВ3
ЗК9		УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ4
ЗК10	ЗН1	УМ1, УМ2, УМ3	К1	АВ3, АВ4
Фахові (спеціальні) компетентності				
ФК1	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2	К1	АВ3
ФК2	ЗН2	УМ1, УМ3	К1	АВ1, АВ2, АВ3
ФК3	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2	К1	АВ1, АВ3
ФК4	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3, АВ4
ФК5	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3, АВ4
ФК6	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ4
ФК7	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ4
ФК8	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2	К1	АВ2, АВ3
ФК9	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ3
ФК10	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	К1, К2	АВ2, АВ3

Матриця відповідності визначених ОПІ результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																				
	Інтеграль- на компетент- ність	Загальні компетентності										Фахові (спеціальні) компетентності									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ПРН1.	+	+			+							+	+	+			+				+
ПРН2.	+			+		+					+	+		+				+		+	
ПРН3.	+			+				+						+			+		+		
ПРН4.	+		+		+				+				+	+			+				
ПРН5.	+	+	+	+			+					+	+	+					+	+	
ПРН6.	+				+		+	+		+	+				+	+	+	+	+		
ПРН7.	+	+	+	+			+					+	+	+					+	+	
ПРН8.	+	+	+			+		+						+			+		+	+	+
ПРН9.	+				+		+	+		+	+				+	+	+	+	+		
ПРН10.	+				+	+			+				+	+							+
ПРН11.	+	+	+			+						+		+							+
ПРН12.	+	+					+	+		+	+				+	+	+	+			
ПРН13.	+	+	+	+							+	+		+							+
ПРН14.	+	+	+			+						+		+			+				+
ПРН15.	+	+	+	+		+			+			+	+	+							+
ПРН16.	+		+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
ПРН17.	+				+		+	+		+					+	+		+			
ПРН18.	+	+	+			+								+					+	+	

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24
ЗК1		+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	
ЗК2	+		+	+	+		+		+	+		+	+		+	+	+	+					+	+
ЗК3	+	+	+			+		+		+	+		+	+		+	+		+	+	+	+		+
ЗК4	+	+		+	+		+											+	+	+		+	+	
ЗК5		+	+			+		+	+	+	+	+		+	+				+	+	+	+		
ЗК6	+			+	+	+	+		+						+			+				+	+	
ЗК7	+		+				+			+				+			+	+			+		+	+
ЗК8	+			+	+				+				+	+	+							+		
ЗК9				+	+		+											+				+	+	+
ЗК10			+	+	+		+			+						+		+					+	+
ФК1	+		+					+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+		+	+
ФК2	+					+	+		+	+			+	+	+		+	+	+	+				+
ФК3								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+			+
ФК4				+	+		+											+				+	+	
ФК5	+			+	+		+											+					+	
ФК6	+	+	+		+		+							+				+					+	
ФК7		+	+				+	+			+			+			+	+				+	+	
ФК8	+	+	+	+	+	+	+			+			+				+	+			+	+		+
ФК9	+	+				+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+		+
ФК10		+				+			+	+		+	+		+	+			+	+	+	+		+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24
ПРН1			+			+		+	+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+		+
ПРН2			+					+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+			+
ПРН3	+							+			+		+	+				+						+
ПРН4	+			+	+			+			+		+									+		+
ПРН5		+								+		+	+			+	+		+	+				+
ПРН6				+	+		+											+					+	
ПРН7		+														+	+	+			+	+		+
ПРН8	+		+		+		+		+						+	+		+			+			+
ПРН9				+	+		+											+					+	
ПРН10	+		+					+			+			+								+		
ПРН11						+		+	+			+			+									+
ПРН12					+		+					+						+					+	+
ПРН13								+	+		+		+		+		+					+		+
ПРН14	+	+				+				+			+	+		+	+				+			+
ПРН15								+	+	+	+		+		+		+		+	+	+			
ПРН16	+			+	+		+											+					+	
ПРН17				+	+		+																+	
ПРН18	+			+	+								+			+	+				+	+		+

Структурно-логічна схема освітньої програми

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
ППП1. Сучасні інформаційні технології в історії	ППП3. Педагогіка	ЗП1. Філософія	ППП5. Теорія та методика навчання історії	ППП10. Історія України (Нові часи)	ППП4. Історична термінологія у сучасній українській мові	ППП10. Історія України (Новітні часи)	ЗП2. Іноземна мова за професійним спрямуванням
ППП2. Психологія	ППП10. Історія України (Середні віки)	ППП3. Педагогіка	ППП10. Історія України (Нові часи)	ППП11. Всесвітня історія (Нові часи)	ППП10. Історія України (Новітні часи)	ППП11. Всесвітня історія (Новітні часи)	ППП10. Історія України (Новітні часи)
ППП6. Історія первісного суспільства	ППП11. Всесвітня історія (Середні віки)	ППП5. Теорія та методика навчання історії	ППП11. Всесвітня історія (Нові часи)	ППП17. Нації та націотворення в Центральній-Східній Європі у XIX столітті	ППП11. Всесвітня історія (Новітні часи)	ППП18. Історія центрально-східних європейських держав після 1945 року	ППП11. Всесвітня історія (Новітні часи)
ППП7. Основи історії суспільства та політики	ППП12. Основи музеології та краєзнавства	ППП10. Історія України (Нові часи)	ППП13. Основи історії міжнародних відносин	ППА1. Педагогічна практика	ППП16. Теорія та методика навчання суспільно-політичних дисциплін	ППП20. Соціологія національних меншин	ППП18. Історія центрально-східних європейських держав після 1945 року
ППП8. Спеціальні історичні дисципліни	ППА1. Педагогічна практика	ППП11. Всесвітня історія (Нові часи)	ППП15. Архівознавство	ВВ8	ППА1. Педагогічна практика	ППА1. Педагогічна практика	ППП19. Нариси історії Закарпаття
ППП9. Археологія	ВВ2	ППП 14. Основи наукових досліджень	ППА1. Педагогічна практика	ВВ9	ВВ11	ВВ13	ППА2. Переддипломна практика, атестація.
ППП11. Всесвітня історія (Історія Стародавнього світу)	ВВ3	ВВ4	ВВ6	ВВ10	ВВ12		ВВ14
ВВ1		ВВ5	ВВ7				ВВ15
Цикл загальної підготовки (ЗП)			Цикл професійної підготовки (ППП)		Практична підготовка та атестація (ППА)		Дисципліни вільного вибору студента (ВВ)